

Verksamhetsberättelse
och årsredovisning

2006

Stiftelsen för kunskaps-
och kompetensutveckling

Verksamhetsberättelse

Vd har ordet.....	4
Samverkan för företagsnytta	6
Mötesplatser som stimulerar tillväxt	8
Kompetenssatsning lyfter svensk produktion	10
Metoder bakom hållbart utvecklingsarbete synliggörs.....	12
Beviljade projekt 2006.....	13
Styrelse	16

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse.....	18
Resultaträkning.....	25
Balansräkning	26
Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	28
Revisionsberättelse	34

Verksamhetsberättelse

Helhetssyn och samproduktion honnörsord för KK-stiftelsen

■ kunskapssamhället spelar kunskap minst lika stor roll som kapital, arbetskraft och råvaror. Högskolor och forskningsinstitut är nyckelinstitutioner och kommunikationen dem emellan och med näringslivet och offentlig sektor spelar en allt större roll.

Då krävs nytänkande kring samarbetsformerna mellan akademi, samhälle och näringsliv. Diskussioner om brist på näringslivsrelevans i forskningen och behovet av att överbrygga avståndet mellan de olika miljöerna påminner om svårigheterna. Lärosätena står inför stora utmaningar, som handlar om profilering, samverkan och nära interaktion med näringsliv och samhälle. KK-stiftelsen har lång erfarenhet av att bygga

forskningsmiljöer vid de nya lärosätena. Förutom hög kvalitet på forskningen lägger vi stor vikt vid viljan och förmågan att samproducera med näringslivet.

Under hösten samlade KK-stiftelsen rektorerna för de nya lärosätena som ett första steg i en långsiktig satsning på uppbyggnad av kunskaps- och kompetensmiljöer som identifieras i dialog med näringsliv och samhälle.

KK-stiftelsen vill ta ett helhetsperspektiv, stödja högskoleledningarnas långsiktiga arbete och kraftsamla resurser så att starka miljöer skapas där forskning och utbildning är nära kopplade. Erfarenheter från tidigare satsningar utgör viktiga underlag för den nya satsningen.

Stiftelsen genomförde under året en omfattande studie, Miljöstudie Mälardalen, vid Mälardalens högskola, för att ta reda på vad som formar en miljö som stärker både företagets och akademiens internationella konkurrenskraft. Ingen annanstans har så många av KK-stiftelsens metoder och stödformer provats i en och samma miljö. Lärosätet är i dag en effektiv och funktionell samverkansmiljö med en näringsrelevant forskningsprofil där samverkan skapar ömsidig nytta för näringsliv och högskola.

Satsningarna på starka forskningscenter vid forskningsinstitut som interagerar med universitet och högskolor är ett annat exempel på hur vi bygger kunskapsmiljöer som möter näringsli-

Foto: Ulf Lundén

vets behov. Jag bedömer att instituten har stor potential att koordinera och stödja kompetensutvecklingsbehov i näringslivet och att deras roll kan utvecklas i det avseendet.

En studie visar kulturens stora betydelse för EU:s ekonomi och att den kreativa sektorn har indirekta kopplingar till innovation och utveckling inom tekniksektorn. Våra erfarenheter är ungefär desamma: Kultur driver näringar. Under hösten har FUNK – en förklaringsmodell för hur forskning, utbildning, näring och kultur stimulerar och driver utveckling och tillväxt – diskuterats på mötesplatserna för upplevelseindustrin. De har sedan tagit fram förslag till tillväxtprogram för sina

områden. För att stärka den positiva utvecklingen av mötesplatserna har KK-stiftelsen beslutat att förlänga stödet till dem i ytterligare två år.

Redan i slutet av 1990-talet identifierade KK-stiftelsen upplevelseindustrin som ett viktigt tillväxtområde och gav stöd till etablerandet av kreativa gränsöverskridande mötesplatser för samproduktion av kompetensutvecklande insatser. Ett nytt område med stor tillväxtpotential är visualisering. Där har Sverige internationellt framstående forskare, företag och organisationer med spetskompetens inom såväl upplevelseindustrin, industriell produktion och hälso- och sjukvård. De första mötesplatserna etableras nu i Göteborg och Linköping/Norrköping och vi kan redan nu notera ett stort intresse för att etablera forskningssamarbeten inom visualiseringsområdet.

Att saker och ting tar lång tid på sig att fästa och göra avtryck är vi på KK-stiftelsen medvetna om. När de väl gör det är tillfredsställelsen desto större. I slutet av mars i år besökte jag Tokyo tillsammans med en hälso- och sjukvårdsdelegation under ledning av socialminister Göran Hägglund. Inför ledande företrädare för

japansk hälso- och sjukvård och IT-industri presenterades några projekt från KK-stiftelsens tidiga satsning på IT i hälso- och sjukvården, ITHS. Det japanska intresset för ett av dem, Dementia Management Support System (DMSS), ett webbaserat system för att utreda och spåra demenssjukdomar, är redan etablerat och systemet kommer i ett första steg att införas i staden Matsuyama. Även från Sydkorea och Kina har tydligt intresse uttalats för svenska IT-lösningar inom äldreomsorgsområdet och även här finns stor potential att svenskt kunnande och svenska lösningar kan exporteras.

I maj 2006 undertecknade jag en avsiktsförklaring mellan KK-stiftelsen och forskningsinstitutet A*Star i Singapore (Agency for Science, Technology and Research), frukten av ett besök av ett antal forskningsstiftelser i Singapore hösten 2005. Stort intresse för samarbete finns från Singapore inom upplevelse- och visualiseringsområdet. Här ser vi att givande samarbeten kan initieras och en svensk delegation med företrädare för högskolor, institut och företag kommer att resa till Singapore under hösten 2007 för att identifiera konkreta samarbeten.

MADELEINE CÆSAR, VD

Samverkan för företagsnytta

KK-stiftelsens uppdrag är att stärka Sveriges konkurrenskraft. Genom aktivt stöd till de nya universitetens och högskolornas samarbete med näringslivet bygger KK-stiftelsen långsiktigt stabila forskningsmiljöer på hög internationell nivå. Under året har ett antal stora satsningar utvärderats.

Ömsesidig nytta och samverkan är viktiga element när KK-stiftelsen ger stöd till forskningsmiljöer. Dessutom måste högskolan själv vara villig att utveckla strategier och ledningssystem för samverkan.

För att utvärdera hur KK-stiftelsens satsningar på samverkan mellan högskola och näringsliv fungerat i faktiska samproduktionsprojekt, har KK-stiftelsen beställt två studier av SISTER. Den första studien ska ge en bild av hur samproduktionen ser ut i forskningsmiljöer vid Blekinge tekniska högskola, Karlstads universitet, Örebro universitet och Mälardalens högskola. Den andra belyser hur samproduktion har fungerat inom expertkompetensprogrammet, som är inriktat på korta skräddarsydda spetsutbildningar.

Studierna ska ge stiftelsen och övriga aktörer möjlighet att fatta beslut som förbättrar samarbetet mellan akademi och näringsliv.

Funktionell samverkansmiljö

KK-stiftelsen har sedan mitten av 1990-talet deltagit i en rad satsningar vid Mälardalens högskola där nästan samtliga av stiftelsens verktyg kommit till

användning: forskningsprojekt, forskningsplattformar, profilerade forskningsmiljöer, expertkompetensprogram, företagsdoktorander m.m. Stiftelsen slutförde under året en omfattande studie vid Mälardalens högskola för att ta reda på vad som formar en miljö som stärker både företagets och akademiens internationella konkurrenskraft.

Studien har gjort det möjligt att identifiera de faktorer som är nödvändiga för utvecklingen av så kallade funktionella samverkansmiljöer, miljöer där samverkan skapar nytta för både näringsliv och högskola. Den checklista som utarbetats i studien ska kunna vara ett stöd vid utvecklandet av funktionella samverkansmiljöer.

Studien visar entydigt att satsningarna spelat en avgörande roll för utveckling av samverkansmiljöer och tydligt stärkt högskolan och den näringslivsrelevanta forskningsprofilen och utvecklat företagen.

Satsningarna har också haft en hävstångseffekt, då KK-stiftelsen krävt medfinansiering. När KK-stiftelsen gått in med pengar har även näringslivet engagerat sig med eget arbete eller bidragit ekonomiskt.

Konkurrenskraftig forskning

KK-stiftelsen gjorde under året en slutlig utvärdering av den sexåriga satsningen på skogsindustri och grafisk industri. Satsningen omfattade ca 150 miljoner kronor med lika mycket i finansiering från näringslivet. En slututvärdering genomfördes under året med tonvikt på forskning och akademisk verksamhet.

KK-stiftelsen lät även göra en kompletterande studie där fokus låg på hur satsningen omsatte den akademiska forskningen till företagsnytta och konkurrenskraft. Studien visar hur forskning som bedrivs i samverkan mellan företag och akademi översatts till konkurrenskraft i företagen och hur den så kallade svenska paradoxen – stor volym forskning som inte ger tillräcklig utdelning i form av patent, företag och tillväxt – kan lösas. Och att företagsrelevans också ger excellens i forskningen. Genom satsningen har även viktig industrirelevant forskning räddats kvar inom landet.

Unikt samarbete

KK-stiftelsen utvärderade under året företagsforskarskolan Fenix vid Chalmers tekniska högskola i Göteborg och Handelshögskolan i Stockholm. Fenix

som inriktar sig på bland annat managementforskning har fått stöd av stiftelsen 1998–2005 med drygt 65 miljoner kronor och samarbetar aktivt med företag som Astra Zeneca, Volvo Personvagnar, Ericsson och Telia Sonera.

Den internationella expertgruppen framhöll att Fenix på ett imponerande sätt arbetat med sina industrikontakter och etablerat nära, effektiva och i vissa fall unika samarbetsstrategier med de deltagande företagen. Fenix är ett bra exempel på hur en forskarskola garanterar industrirelevans i forskningen med bibehållen vetenskaplig kvalitet.

Man lyckades på kort tid etablera sig både nationellt och internationellt inom managementforskningen.

De två första åren av en satsning på mikro- och nanosystemteknik, Minst, inom programmet Expertkompetens har utvärderats. Det positiva resultatet bidrog till att styrelsen beslutade om fortsatt bidrag med 40 mkr för en femårsperiod. Utöver teknikbaserad produkt- och företagsutveckling kommer man att arbeta med kompetensutveckling för att sprida de utvecklade och framgångsrika metoderna för samproduktion mellan högskola och små och medelstora företag.

Fördjupat samarbete

Programmet för småföretags- och institutsdoktorander har varit en konkret insats för näringslivet genom att höja den formella kompetensen i småföretag och stimulera kunskapsutbytet mellan näringsliv, högskola och institut. En studie som gjorts av KK-stiftelsens satsning på ett 60-tal småföretags- och institutsdoktorander i ett 35-tal företag och tio

industriforskningsinstitut under 2006 visar att satsningen givit reella möjligheter till kunskapsöverföring och brobyggande mellan näringsliv och akademi. Doktoranden har en dubbel uppgift: Att tillföra ett företags- och institutsperspektiv till forskningen och att ge företagen och instituten tillgång till kunskap och kontakter från den akademiska världen.

Utvärderarna framhåller att KK-stiftelsens satsning resulterat i att företagen

och instituten fått ny kunskap och nya kontakter som lett till nya produkter, tjänster och ett fördjupat samarbete mellan företag, institut och de aktuella lärosätena som annars inte skulle ha varit möjligt.

Den välkända bron mellan SCA:s forskningsavdelning och Mittuniversitetet i Sundsvall får stå som symbol för den samverkan mellan akademi och näringsliv som skedde inom Fiber- vetenskapliga programmet i KK-stiftelsens satsning på skogsindustrin och den grafiska industrin.

Foto: SCA

Mötesplatser som stimulerar tillväxt

KK-stiftelsen utvecklar inte endast kunskap och koncept för kompetensutveckling utan har också haft fokus på själva arenan: mötesplatsen. Framför allt har det varit ett tydligt fokus i satsningen på upplevelseindustrin.

Det handlar om möten mellan olika delområden, till exempel filmare som möter musiker, men även mötet mellan näringsliv och upplevelseindustrin eller mellan högskola/universitet och näringsliv.

Antagandet är att korsbefrukning av olika branschers kunskap och kompetens skapar ny kunskap och kompetens som i sin tur leder till nya affärer och tillväxt. Hittills har åtta mötesplatser inom upplevelseindustrin etablerats. Deras roll är att vara katalysator, motor och experimentplats för utveckling av metoder för möten och samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlighet. Mötesplatsen är också finansierad, utbildare, infrastrukturbyggare och branschföreträdare.

I grundkraven på mötesplatserna ingick att forma ett nationellt nätverk. Under 2006 beslutade KK-stiftelsen att förstärka de fem första etablerade mötesplatserna och öka nätverkets resurser. Detta för att man i nätverket skulle kunna arbeta för mer strategisk utveckling och stärka den operativa driften.

Vid Hultsfredsfestivalen 2006 bjöd KK-stiftelsen in några av landets vikti-

gaste aktörer inom upplevelseindustrin tillsammans med bland andra Exportrådet, Kulturrådet samt Utbildnings-, Kultur- och Näringsdepartementen för att presentera FUNK – en modell som förklarar hur tillväxt kan stimulera och stärka upplevelseindustrin. Bokstäverna står för forskning, utbildning, näring och kultur. Modellen applicerades under året på sju av de åtta mötesplatserna.

Möten som ger resultat

I forskningsprojektet »Processer för kunskapsutveckling och innovationer som skapar tillväxt och välfärd – vilken roll spelar kulturöverbyggande möten?» görs ett försök att skapa en generell modell för hur möten mellan personer från olika kulturer skapar innovativa processer. Projektet initierades bland annat utifrån erfarenheterna inom Tekniq, ett delområde inom programmet Expertkompetens. Satsningen har skapat nya möten mellan mekanikföretag och datavetenskapliga institutioner som lett till både nya produkter och tillväxt hos företagen. Även stiftelsens arbete med mötesplatser har inkluderats i forskningsprojektet.

Modellen skiljer sig från andra modeller inom till exempel innovationssystem, kluster och nätverk. Per Frankelius, som tillsammans med Janerik Gidlund lett forskningsprojektet, båda vid Örebro universitet, konstaterar att det teoretiska fältet för kulturöverbyggande möten är relativt outforskat. Hur mötena kommer till har hittills inte funnits med i teoretiska modeller för innovationssystem och hur man skapar tillväxt.

De drar några slutsatser av projektets arbete: För att åstadkomma storslagenskap och stora verk räcker det inte med ett enfaldigt perspektiv. Det måste till ett mångfaldigt. Det räcker inte med en organisation, det måste till flera.

Större prestationer kräver väsensskilda kompetenser. Det handlar om mötet mellan olika perspektiv, det handlar om att ledaren är generalist, inte specialist, däremot specialist på att leda och att få med sig människor som man inte har makt över. Nyckeln till framgång är att föra samman personer från olika organisationer och med olika kunskaper till ett gemensamt värdeskapande. Det handlar i högsta grad om precision i mötesstrategierna.

En viktig slutsats är att kulturöverbryggande möten kan skapa betydande värden i förhållande till insatta resurser. Men det krävs en drivande aktör och djupa kunskaper om hur möten skapas. Många lovvärda satsningar har sannolikt misslyckats på grund av bristande kunskaper inom detta område.

Mötesplats för världsledande forskning

I programmet Kroniska inflammations-sjukdomar som påbörjades under året är mötesplatser för idé- och kunskapsutbyte en viktig komponent. Programmet står modell för forskning genom samverkan mellan patienter, akademi, näringsliv och hälso- och sjukvård. I satsningen kommer erfarenheterna från upplevelseindustrin och programmet Swedish Brain Power, kring kunskapsutbyte mellan olika verksamhetssektorer, att användas.

Den förväntas leda till förstärkning av redan världsledande forskning och utveckling av nya forskningsområden, behandlingsformer, produkter och tjänster. Ett antal kompletterande kompetenser som finns inom olika institutioner, kliniker, företag och myndigheter knyts samman – både fysiskt och virtuellt. Härigenom skapas möjligheter att föra samman verksamheter som i dag endast sporadiskt eller undantagsvis kommunicerar med varandra.

Programmet finansieras av KK-stiftelsen i samarbete med Vinnova, Stiftelsen för strategisk forskning, Vårdalstiftelsen, Invest in Sweden Agency och Reumatikerförbundet.

Foto: Krister Berg

Projektarbete på Acusticum vid Piteå mötesplats för turism/media/musik: »Så gestaltas framtidens mötesplatser«. Studenterna kommer från Upplevelseproduktion.

> Upplevelseindustrins åtta mötesplatser:

- Musik, digitala media & turism, Rock City AB, Hultsfred
- Måltid, design & turism, Mötesplats Hällefors
- Film & media, Film i Väst, Trollhättan
- Datorspel & upplevelsebaserat lärande, Mötesplats Karlshamn
- Turism, media & musik, Mötesplats Piteå
- Nya media & design, Media Mötesplats Malmö
- Design & marknadskommunikation, ADA Göteborg
- Mode & design, Mötesplats MO:DE, Stockholm

Kompetenssatsning lyfter svensk produktion

Globaliseringen och stark internationell konkurrens ställer höga krav på de svenska tillverkningsföretagen att utveckla sin produktionskompetens. Programmet Produktionslyftet ska hjälpa dem att lyckas.

Det har skett en stark produktivitetsökning i stora svenska företag, ofta inom globala koncerner med egna produktionsprogram. Men samtidigt saknar de mindre och medelstora företagen, ofta underleverantörer till storföretagen, egen kraft att utveckla sina produktionsprocesser till världsklass. Det framgår av rapporten »Made in Sweden – produktion för konkurrenskraft« – finansierad av bland andra KK-stiftelsen.

För att i handling åstadkomma de nödvändiga förändringarna beslöt KK-stiftelsen 2006 att tillsammans med Nutek, Vinnova, IF Metall och Teknikföretagen och cirka 300 medelstora företag satsa upp emot en kvarts miljard kronor på programmet Produktionslyftet de närmaste tre åren. I ett första steg fokuseras arbetet på omkring 300 medelstora företag med 50–250 anställda som är leverantörer till företag med möjliga globala marknader.

Stärker konkurrenskraften

Det övergripande syftet med Produktionslyftet är att stärka produktionskompetensen och att utveckla svenska före-

tags förmåga att producera effektivt – med målet att stärka konkurrenskraften.

Produktionslyftet bygger på samma grunder som gäller för lean produktion och sätter fokus på människan och arbetssätt i stället för på utrustning och resultat. Att fokusera på arbetssätt är att tänka långsiktigt och bär med sig god arbetsmiljö och ett bra resultat. De företag – anställda, styrelse och ledning – som Produktionslyftet ska utbilda måste dela filosofin att ekonomiska resultat kommer långsiktigt genom att man arbetar smartare, inte hårdare. Produktionslyftet ska inte göra företagens arbete utan ge hjälp till självhjälp. Det viktigaste är att företagets ledning och styrelse är villiga att förändra både sitt och företagets sätt att tänka.

Beprovade arbetssätt

Programmet ska utveckla ett standardiserat arbetssätt men även anpassa de åtgärder som görs i ett företag efter företagets specifika förutsättningar. Arbetet utgår från de erfarenheter och arbetssätt som används inom bland andra KK-stiftelsens expertkompetens-

Foto: KK-stiftelsen

»Det är viktigt att få med de anställda i förändringsarbetet. Det handlar inte om att de ska arbeta hårdare, utan att de ska arbeta smartare. Jag hoppas att Produktionslyftet kan visa upp ett antal goda exempel på hur offentliga medel kan användas«, säger tidigare metallbasen Göran Johnsson, ordförande i Produktionslyftets styrgrupp.

program Prodesign, IVF och Chalmers samt tongivande företag som utvecklat egna produktionssystem.

En av förebilderna för Produktionslyftet är brittiska Industry Forum som startades 1994 då japanska Honda, Nissan och Toyota nysatsade inom brittiska bilindustrin och som i dag finns inom ett flertal olika sektorer.

Målsättningen första året är att utvärdera beprövade arbetssätt och att vidareutveckla utbildningar. Omkring tusen anställda från cirka 500 företag ska delta i tio regionala och tjugo lokala seminarier. Cirka 400 personer kommer att delta i ett 20-tal fördjupade seminarier med legospelsövningar inom lean produktion. Ett 40-tal personer får möjlighet att genomgå en 5-poängskurs i lean produktion. En rad företag kommer att få kompetensutveckling och stöttning enligt Produktionslyftets arbetssätt.

Långsiktig verksamhet

Fram till 2015 är målet att minst 300 företag ska ha utvecklat ett arbetssätt för långsiktig lönsamhet och stärkt sin konkurrensförmåga på en global marknad inom Produktionslyftet. Över tusen företag ska ha påbörjat sitt förändringsarbete och de anställda ska ha utvecklat sin förmåga att driva förändringsarbetet genom programmet. Omkring 500 anställda i företagen ska ha fått kvalificerade teoretiska och praktiska kunskaper för att leda det interna förändringsarbetet.

Förutom att bidra med erfarenheter och inspirera andra branscher såsom bygg, livsmedel och trä till motsvarande satsningar är visionen att Produktionslyftet ska vara en central mötesplats, ha en nationell samordnande roll och ett väletablerat internationellt utbyte med motsvarande satsningar i andra länder.

➤ KK-stiftelsens expertkompetensprogram Prodesign drivs sedan 2002 i samarbete med Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet, Ingenjörshögskolan i Jönköping, IVF Industriforskning och Utveckling AB, Kungliga Tekniska Högskolan, Luleå tekniska universitet och Umeå universitet. I Prodesign, som avslutas under 2007, har små och medelstora företag erbjudits heltäckande utbildningar inom produktionsframtagning med betoning på konstruktion, tillverkning och samspelet teknik-människa. Prodesign har framgångsrikt arbetat för att nå ut till ett stort antal mindre företag och initierat deras arbete med lean produktion.

Foto: Pressens bild

Omkring 300 medelstora tillverkningsföretag ska vara med i satsningen på Produktionslyftet. Många av dessa är underleverantörer till de stora svenska globala företagen, som till exempel lastbilstillverkaren Scania.

Metoder bakom hållbart utvecklingsarbete synliggörs

I första utlysningen av KK-stiftelsens satsning på IT i lärarutbildningen kom ett antal utvecklingsprojekt i gång trots att de inte fick ekonomiskt stöd. Nu deltar samtliga lärarutbildningar i arbetet med att utforma nästa utlysning.

Genom att utveckla metoder som gör de blivande lärarna bättre rustade att möta elevernas och samhällets krav på digital kompetens ska IT i lärarutbildningen förnya lärarutbildningarna. 2006 fick tre projekt och sju lärosäten 35 miljoner kronor i en första omgång – sammanlagt 100 miljoner kronor och lika mycket i motfinansiering under en tioårsperiod.

Får genomslag

För att beskriva de metoder projekten använder i utvecklingsarbetet har en forskargrupp vid forskningscentret Apel under ledning av professor Lennart

Svensson från Linköpings universitet knutits till verksamheten.

»Utmaningen är att hitta former för hur utvecklingsinsatserna ska få genomslag i den löpande verksamheten och förändra föråldrade strukturer«, säger Yngve Wallin programansvarig på KK-stiftelsen.

Viktig erfarenhet

»Från arbetet under det första året ser vi svårigheter att lösgöra tid för lärarutbildarnas engagemang i projektarbetet och för deras kompetensutveckling. Det är tydligt att ledningen har svårt att styra verksamheten med nuvarande organisa-

tion, trots att de avsätter betydande medel till utvecklingsprojekten«.

En annan viktig erfarenhet från första omgången är att själva ansökningsförfarandet spelar stor roll. Ett antal av de projekt som sökte medel kom i gång trots att de inte fick ekonomiskt stöd. Samtliga lärarutbildningar deltar nu i utformningen av nästa utlysning.

Lärarhögskolan i Stockholm deltar i satsningen som ska göra blivande lärare bättre rustade att möta elevernas och samhällets krav på digital kompetens.

➤ Ung kommunikation (Växjö universitet, Högskolan i Kalmar och Blekinge tekniska högskola) tar avstamp i ungdomskulturens medievänor för att utveckla nya arbetsformer.

LIKA-projektet (KTH, Lärarhögskolan i Stockholm, Kungl Musikhögskolan och GIH) har anpassat en metod som visat sig framgångsrik för att utveckla arbetet på tekniska högskolor, till lärarutbildningen.

För KomplIT är samarbete med kommunerna och olika utvecklingsprojekt på de skolor där lärarstudenterna gör sin praktik ett bärande element (Högskolan i Skövde och kommunerna Tibro, Falköping, Götene och Skövde).

Foto: KK-stiftelsen

Beviljade projekt 2006

Forskning efter doktorsexamen

1999/0114
Högskolan i Borås
336 000

Stöd till kunskapspridning

2006 och 2007
1998/0695
Göteborgs universitet
8 780 000

Politikers förhållningssätt till kunskap och vetenskap

2006/0040
Föreningen Vetenskap & Allmänhet
200 000

Visualisering

2006/0056
KK-stiftelsen
30 000 000

Kroniska inflammations-sjukdomar

2006/0057
Vinnova
20 000 000

Forskning efter doktorsexamen

1999/0123
Högskolan i Skövde
336 000

Mötesplats upplevelseindustrin – Måltid, Hällefors

2002/0275
Hällefors kommun
1 000 000

Mötesplats upplevelseindustrin – Musik, Hultsfred

2002/0276
Rock City AB
1 000 000

Mötesplats upplevelseindustrin – Film, Trollhättan

2002/0277
Västra Götalandsregionen
1 000 000

Mötesplats upplevelseindustrin – Edutainment, Karlshamn

2004/0034
Netport.karlshamn
1 000 000

Mötesplats upplevelseindustrin – Turism, Piteå

2004/0093
Piteå kommun
1 000 000

Utbildning av nya teknikmäklare

2005/0184
Intresseföreningen för diplomerade teknikmäklare
1 000 000

Skola 2021 – drivkrafter och förändringar

2006/0059
Kairos Future AB
312 500

Handlingsnätverk kunskapsutveckling i organisationer

2005/0357
Högskolan i Kristianstad
400 000

Handlingsnätverk VITS

2006/0083
Linköpings universitet
400 000

Handlingsnätverk GIS

2006/0086
Linköpings universitet
100 000

Handlingsnätverk SWITS

2006/0087
Karlstads universitet
100 000

FUNK-utbildning

2006/0119
Svenska Moderådet AB
350 000

FUNK-utbildning

2006/0120
Business Region Göteborg
350 000

FUNK-utbildning

2006/0121
Region Skåne
350 000

FUNK-utbildning

2006/0122
Rock City AB
350 000

FUNK-utbildning

2006/0123
Piteå kommun
350 000

FUNK-utbildning

2006/0124
Netport.karlshamn
350 000

FUNK-utbildning

2006/0125
Hällefors kommun
350 000

Utbildningskoncept FUNK

2006/0130
Rock City AB
550 000

Forskning efter doktorsexamen

1999/0122
Högskolan i Gävle
336 000

Nätverk för upplevelseindustrin

2002/0280
Rock City AB
3 000 000

Se hjärnan! 2007

2006/0144
Riksutställningar
100 000

Informationsteknik och förändring av lärarutbildningen, LearnIT

2006/0139
Göteborgs universitet
300 000

Drivkrafter för nya näringar – Entré

2006/0078
IUC i Gnosjöregionen AB
1 000 000

Drivkrafter för nya näringar – Plågsamma företagsförsök

2006/0079
IVF, Industriforskning och utveckling AB
1 000 000

Drivkrafter för nya näringar – Recycling arena

2006/0080
Jämtlands läns landsting
1 000 000

Drivkrafter för nya näringar – DUK-projektet

2006/0081
Tekniskt utvecklingscentrum Gotland
1 000 000

Drivkrafter för nya näringar

2006/0082
Arbetslivsinstitutet
300 000

Metodhandbok

2006/0151
Ideon Agro Food
100 000

Magister/masterutbildning speldesign

2006/0089
Blekinge tekniska högskola
300 000

Bidrag till verksamheten 2007

2006/0161
Stiftelsen Forskning & Framsteg
286 000

Workshop »Entreprenörskap och förnyelse på den kulturella arenan«

2006/0131
Uppsala universitet
123 000

Entreprenörsutbildning för kreatörer

2006/0176
Svenska Moderrådet AB
500 000

Entreprenörsutbildning för kreatörer

2006/0177
Business Region Göteborg
500 000

Entreprenörsutbildning för kreatörer

2006/0178
Region Skåne
500 000

TekniqInnovation

2006/0171
Högskolan i Halmstad
3 000 000

Vetenskapsfestivalen 2007 –2009

2006/0012
Göteborg & Co
1 500 000

Högskolor och samhälle i samverkan 07

2006/0181
Högskolan i Jönköping
400 000

Forskning efter doktorsexamen

1999/0104
Mittuniversitetet
336 000

Förlängning Expertkompetens – Minst

2006/0166
Mälardalens högskola
40 000 000

Produktionslyftet

2006/0206
IVF, Industriforskning och utveckling AB
25 000 000

Vetenskapslandet

2006/0273
Göteborgs universitet
1 500 000

Nätverk för upplevelseindustrin

2002/0280
Business Region Göteborg AB
3 000 000

Internationellt institut för samhällsentreprenörskap

2006/0160
Chalmers tekniska högskola
2 100 000

Forskning efter doktorsexamen

1999/0134
Blekinge tekniska högskola
336 000

Conference on Thinking 2007

2006/0270
Linköpings universitet
400 000

Forskningsprojekt inom IT i lärarutbildningen

2006/0277
APeL AB
4 852 733

Investering i innovativ policy-forskning för ekonomisk tillväxt

2006/0271
Forum för småföretagsforskning
600 000

Samverkanssatsningar i praktiken – studie av KK-stiftelsens projekt- och profilsatsningar

2006/0297

SISTER

1 500 000

Unga spekulerar

2006/0315

Tekniska museet

1 000 000

Forsknings- och utvecklingscentrum för regikonst

2006/0305

Sveriges Regissörer

100 000

Gemensamt tillväxtprogram

FUNK 2007

2006/0306

Rock City AB

435 000

Verksamhetsstöd 2007

2006/0298

Global utmaning

500 000

Konferens om tillämpad IT-forskning

2006/0312

Interaktiva Institutet

100 000

Konferens EuroVis 2007

2006/0313

Linköpings universitet

125 000

Human Grid

2006/0302

SICS

500 000

Metoder för validering av yrkeskompetens

2006/0314

Skärteknikcentrum Sverige AB

1 500 000

Forskning efter doktorexamen

1999/0104

Mittuniversitetet

336 000

Forskning efter doktorexamen

1999/0134

Blekinge tekniska högskola

336 000

Forskning efter doktorexamen

1999/0148

Karlstads universitet

1 008 000

Nätverk för kompetenstillväxt och affärsutveckling

2006/0304

Stiftelsen Landstingens fond för teknikupphandling och produktutveckling

1 500 000

LearnIT 2007

2006/0291

Göteborgs universitet

6 000 000

Summa 178 274 233

Styrelse

Olof Johansson
f.d. statsråd, *ordförande*

Lennart Lübeck
direktör, *vice ordförande*

Birgitta Frejhagen
vd, InfoKomp AB

Thomas Kaiserfeld
docent, KTH

Ulf Mannervik
vd, NormannPartners

Clas Wahlbin
professor

Irene Wennemo
näringslivschef, LO

Majléne Westerlund Panke
riksdagsledamot

Madeleine Cæsar
KK-stiftelsens vd

Styrelsen är vald för perioden
2006-01-01 till och med 2007-12-31.

Personal

KK-stiftelsens personal presenteras
på www.kks.se.

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling
Org. Nr: 802400-4213

Styrelsen och verkställande direktören för Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen) får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2006.

Stiftelsen bildades genom beslut av riksdag och regering i juni 1994. Verksamheten inleddes i augusti 1994.

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen har som ändamål att

- stödja kunskaps- och kompetensutbyte mellan å ena sidan näringslivet och å andra sidan universitet, högskolor och forskningsinstitut
- finansiera forskning vid mindre och medelstora högskolor inom särskilda profilmråden
- främja användningen av informationsteknologi.

Årets verksamhet

Stiftelsen har drivit sin verksamhet i drygt tolv år. Stöd har getts till ett stort antal program inom alla de områden som stadgarna föreskriver. Syftet har varit att stärka Sveriges konkurrenskraft. Utvecklingen av marknadsvärdet på stiftelsens kapital har under åren, med några få undantag varit mycket positiv, se diagram 2 på sid. 22, vilket lett till att planeringshorisonten för verksamheten kunnat utsträckas mycket längre än vad man antog under stiftelsens första år.

Denna utveckling har också medfört behov av att se över och utvärdera de program som nu drivits ett antal år. Bland annat har under 2006 den stora satsningen på profilerade forskningsmiljöer vid de nya lärosätena, som omfattar totalt cirka 400 mkr och med lika mycket från näringslivet, utvärderats. En studie har genomförts av stiftelsens samtliga satsningar på

Mälardalens högskola. Högskolan har beviljats stöd inom flertalet av de program som stiftelsen har stött. Programmet Expertkompetens – kvalificerade utbildningar för näringslivet som stiftelsen hittills har stött med drygt 400 mkr har också utvärderats. Flera delprogram närmar sig slutet och det har funnits anledning att titta över eventuella förlängningar, samverkan mellan delprogrammen m.m.

Med utgångspunkt i de genomförda studierna och det arbete som inleddes 2005 med att formulera tydliga mål för verksamheten har arbetet med utveckling av strategier för verksamheten fortsatt under 2006.

Ett antal nya program har beslutats, flera i samarbete med andra finansierare för att få större slagkraft, se vidare under resp. stadgeområde.

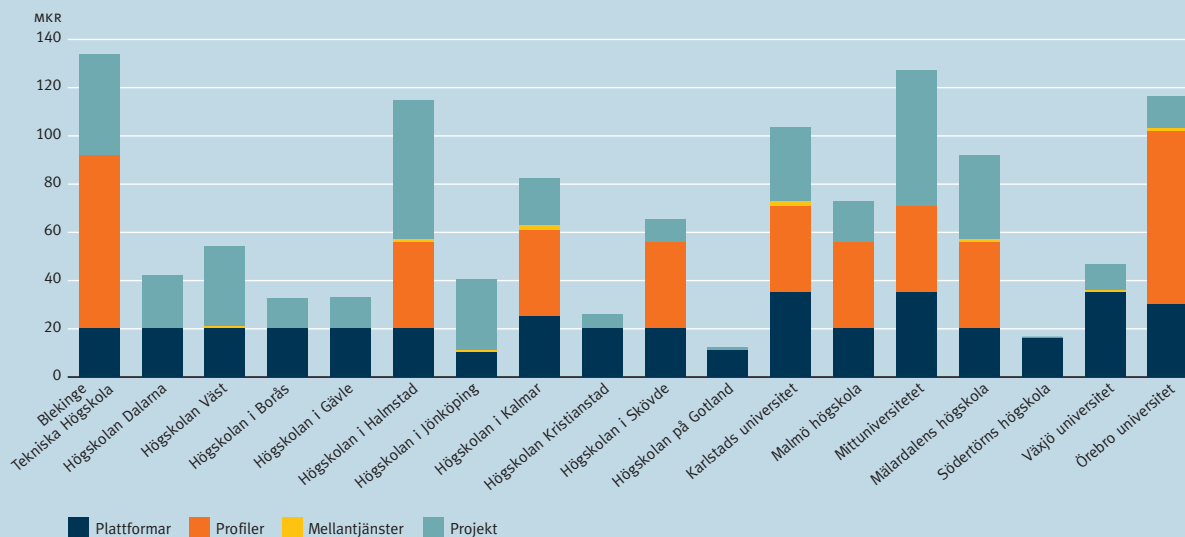
Anslag och stöd till ändamålen

Årets beslutade anslag uppgick till 172,5 mkr. De totala utbetalningarna uppgick till 382,9 mkr. Av utbetalningarna avsåg 66,3 mkr stiftelsens kansli och 19,4 mkr var övriga externa kostnader kopplade till programmens genomförande. De beslutade anslagens och det utbetalade stödets fördelning på de olika ändamålen i stadgarna (§ 4) framgår av diagram 6 på sid. 23. En fullständig förteckning över beviljade projekt finns i stiftelsens verksamhetsberättelse för 2006.

Forskning vid nya lärosäten

I maj 2006 utlystes ansökan avseende projekt vid nya högskolor och universitet, den elfte omgången sedan stiftelsens start. För att möjliggöra ett fördjupat samarbete mellan högskola och näringsliv inför ansökan förlängdes ansökningstiden. Detta medför att beslut om stöd fattas först i februari 2007 i stället för december 2006.

DIAGRAM 1 BEVILJAT STÖD TILL NYA LÄROSÄTEN 1995–2006

Den utvärdering av stödet till profilerade forskningsmiljöer som nämnts tidigare omfattade elva forskningsmiljöer vid nio lärosäten. Utvärderingen visade att de miljöer som hade ett aktivt industrisamarbete, stark ledning, omfattande nationella kontakter och flexibla regler från finansiären varit de mest framgångsrika. Ett antal gemensamma svårigheter för miljöerna beskrivs. De är ofta mycket personberoende, det är brist på seniorforskartjänster, tiden sex år är relativt kort, finansieringskonstruktionen är inte optimal m.m. Detta kommer att beaktas i framtida satsningar.

Av ovanstående diagram framgår stiftelsens stöd till forskning vid nya lärosäten fördelat på program/högskola under tiden 1995–2006. Det totala stödet uppgår till cirka 1,2 miljarder kronor. Näringslivet har därutöver bidragit med minst lika stort belopp. Utöver detta har de nya lärosätena beviljats stöd inom andra program som drivs av stiftelsen, bl.a. ett omfattande skogsforskningsprogram.

Kunskaps- och kompetensutbyte mellan näringsliv, högskola och forskningsinstitut

För att stödja ändamålet om stöd till kunskaps- och kompetensutbyte mellan näringsliv, högskola och forskningsinstitut har beslutats om stöd till program enligt nedan:

Programmet Kronisk inflammation har tagits fram i samverkan med ett antal finansiärer. Utlysning skedde hösten 2006. Stiftelsens stöd uppgår till 20 mkr. Övriga finansiärer är Stiftelsen för strategisk forskning, Vinnova, Invest in Sweden Agency, Vårdalstiftelsen och Reumatikerförbundet som bidrar med sammanlagt 70 mkr. Programmets syfte är att ta fram ett samlat koncept för tvärvetenskaplig forskning inom området kronisk inflammation. Det ska bedrivas genom samverkan mellan akademi, näringsliv, hälso- och sjukvård.

Programmet Visualisering har av stiftelsen beviljats stöd med 30 mkr. Programmet har tre delar, forskningsprojekt, mötesplatser och visionsseminarier. Programmet stöds, förutom av KK-stiftelsen, av Vinnova, Vårdalstiftelsen, Stiftelsen för strategisk forskning och Invest in Sweden Agency. Programmet ska samla forskare och företag inom området visualiserings- och perceptualiseringsmetodik. Totalt uppgår programmet till 85 mkr.

Inom ramen för stiftelsens program Expertkompetens – kvalificerade utbildningar för näringslivet beviljades delprogrammet Minst – mikro- och nanosystemteknik ytterligare 40 mkr efter en första tvåårig fas. Programmet Minst, som leds från Mälardalens högskola, riktar sig till små och medelstora företag som vill införa framför allt mikrosystemteknik i sina produkter.

Inom Expertkompetens finns också satsningen på upplevelseindustrin. De fem mötesplatser för kompetensutveckling (samverkan mellan företag, högskola och kommun rörande olika områden inom upplevelseindustrin) som tidigare beviljats stöd fick tilläggsanslag för konsolidering av verksamheten och för att möjliggöra samverkan dem emellan. Mötesplatserna finns i Hällefors, Hultsfred, Trollhättan, Karlshamn och Piteå. Dessutom stöds mötesplatser i de tre storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö.

En samverkansgrupp med representanter för IF Metall, Teknikföretagen, Vinnova, Nutek och KK-stiftelsen initierade under året ett förslag till en satsning för att stärka produktionskapaciteten i svensk industri, Produktionslyftet. KK-stiftelsen beslutade att bidra med 25 mkr. Totalt omfattar programmet 65 mkr och är i stora delar en fortsättning på Expertkompetensprogrammet Prodesign. Övriga finansiärer är Vinnova och Nutek. Programmet kommer att drivas från IVF och Chalmers i Göteborg

Omstrukturering av industriforskningsinstitut

KK-stiftelsens samarbetsavtal med staten avseende industriforskningsinstitutet sades upp från stiftelsens sida vid halvårsskiftet. Uppsägningen innebar att aktierna i Ireco Holding

AB överlämnades till staten den 1 januari 2007. Från samma tidpunkt övertog staten finansieringsansvaret för Ireco. Större delen av stiftelsens insatser för omstrukturering av industriforskningsinstitutet är i och med detta avslutade. Totalt har stiftelsen finansierat omstrukturering av institutet med cirka 860 mkr under åren 1995–2005.

Främjande av informationsteknologi

Det av stiftelsen initierade forskningsprogrammet för IT och lärande beviljades stöd med totalt 14,7 mkr. Programmet, som drivs från Göteborgs universitet, går in på sitt sista år 2007 och kommer slutligen att ha omfattat drygt 100 mkr.

Webbplatsen Kollegiet har, liksom tidigare, funnits tillgänglig för lärare som önskar förkovra sig i hur IT kan användas i skolan. Webbplatsen startade när stiftelsens satsning på IT i skolan avslutades och har funnits sedan 1999.

IT-utvecklingen har varit snabb under de 12 år som gått sedan stiftelsen startade sin verksamhet. IT är i dag en integrerad del av verksamheten såväl i näringsliv som i offentlig sektor. Totalt har 1,7 miljarder kronor beviljats till olika projekt och program för IT-befrämjande åtgärder. Former för stiftelsens fortsatta stöd har övervägts under året.

Skatter

KK-stiftelsens verksamhet syftar – enligt propositionen 1993/94:177 om utbildning och forskning, kvalitet och konkurrenskraft – till att främja Sveriges konkurrenskraft genom kunskaps- och kompetensutveckling. Hur detta ska ske framgår närmare av stiftelsens stadgar. Stiftelsen har cirka 15 delprogram med inriktning på uppbyggnad av forskning vid nya lärosäten och forskningsinstitut, kunskaps- och kompetensöverföring mellan högskola och näringsliv samt på IT i skola och utbildning. Några program rör forskningsbaserad utveckling inom hälso- och sjukvård. Syftet med programmen är att höja kompetensnivån i såväl näringsliv som högskola. Därutöver finns några delprogram som gäller forskning om lärande och kunskapsutveckling.

Enligt 7 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) är en stiftelse som uppfyller ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven begränsat skattskyldig till inkomstskatt. Det innebär bland annat att den inte betalar skatt på kapitalavkastning. KK-stiftelsen stöder sådana projekt som omfattas av det allmännyttiga ändamålet att främja vetenskaplig forskning genom bidrag till bland annat universitet och högskolor. Vidare stöder KK-stiftelsen projekt, som såväl direkt som indirekt avser undervisning och utbildning, genom att ge bidrag till olika intressenter som verkar för att höja kompetensen på områden inom stiftelsens stadgeenliga verksamhetsfält. Stiftelsen har vid en samlad bedömning kommit fram till att bidrag ges till sådan verksamhet som till helt dominerande del omfattas av lagens krav för begränsad skattskyldighet.

Stiftelsens förmögenhet och kapitalförvaltning

Ekonomisk förvaltning

Stiftelsens kapital förvaltas av en egen förvaltare, anställd av stiftelsen. En av styrelsen fastställd placeringspolicy anger övergripande regler för hur kapitalförvaltningen ska bedrivas. Muntlig och skriftlig rapport om uppnådda resultat lämnas av förvaltaren vid varje styrelsemöte. Köp och försäljning av aktier sker från stiftelsen medan back office-funktionen sköts av Kammarkollegiet i enlighet med slutet avtal. Avtal finns även om stiftelsens deltagande i Kammarkollegiets räntekonsortium. Likvida medel finns på bankkonto hos Nordea.

Avkastning

Enligt placeringspolicyen ska 20–35 % av förmögenheten vara placerad i räntebärande papper, resten i aktier i svenska noterade företag. Marknadsvärdet på stiftelsens tillgångar var vid årets början cirka 6,5 miljarder kronor. Vid årets slut var marknadsvärdet cirka 7,7 miljarder kronor varav cirka 1,7 var placerade i ränteportföljen (=22,6 %). Under året har börsen utvecklats mycket positivt. Avkastningen i aktieportföljen uppgick till 30 %. Under året har utbetalningar gjorts med totalt 382,9 mkr.

Större delen av ränteportföljen är sedan 1 juli 2004 placerad i Kammarkollegiets räntekonsortium. Därutöver finns cirka 500 mkr på konto i Nordea för hantering av aktieköp och försäljningar samt utbetalning av projektstöd. Avkastningen i ränteportföljen var 2006 1,89 %. Beräkningen av avkastningen är gjord enligt den modell som tillämpas av Kammarkollegiet för räntekonsortiet som helhet. Modellen baseras på den dagliga förändringen av värdet på kapitalet i räntekonsortiet. I denna beräkningsmodell användes i vissa delar schablonberäkningar. Stiftelsens innehav i räntekonsortiet har inte förändrats under året.

Bundet kapital

Cirka 1,4 miljarder kronor av kapitalet är bundet och endast avkastningen får delas ut. Denna del avser ändamålet forskning vid nya universitet och högskolor. I övrigt får enligt stadgarna både kapital och avkastning delas ut. Värdesäkring av det bundna kapitalet sker med uppräknings baserad på KPI. Värdesäkringen 2006 uppgick till 23,5 mkr. Totalt har det bundna kapitalet värdesäkrats med 192,2 mkr under 1994–2006.

Stiftelsens planeringshorisont

Stiftelsen beslutade 2005 att planeringshorisonten för verksamheten ska vara 2015 förutom den del som är evig, dvs. forskning vid nya högskolor och universitet.

Det årliga åtagandet inkl. kansliet och övriga externa kostnaderna ska uppgå till cirka 350 mkr. Åtagandet 2006 blev något lägre, 262,5 mkr. Det genomsnittliga åtagandet de senaste fem åren har varit cirka 342 mkr. Börsutvecklingen de två senaste åren har varit starkt positiv vilket i princip skulle möjliggöra ett ökat åtagande. Beslutet om att stiftelsen ska vara en långsiktig aktör med ett planerat åtagande på cirka 350 mkr kvarstår dock.

Marknadsvärde på stiftelsens kapital 1994–2006

Marknadsvärdet på stiftelsens kapital, som vid bildandet i augusti 1994 uppgick till 3 597 mkr har under åren utvecklats enligt diagrammet till höger. Vid utgången av 2006 var marknadsvärdet 7 653,9 mkr. Den till projekten utestående skulden (ännu ej utbetalade åtaganden) framgår också av diagrammet. Skulden har minskat något jämfört med föregående årsskifte och uppgår nu till 726,8 mkr.

Stiftelsens åtagande

Totalt har 1 742 projekt beviljats stöd sedan starten 1994. Stiftelsens totala åtagande avseende projektstöd och övriga externa kostnader under åren 1994–2005 uppgår till 6,9 miljarder kronor varav 6,1 miljarder har utbetalats. Fördelningen av åtagandet per år framgår av diagram 3. I diagrammet har även kanslikostnaderna medtagits.

Utbetalningar

Totalt har cirka 6,1 miljarder kronor utbetalats under åren 1994–2006. Beloppet fördelar sig på projektstöd (5,1 miljarder), övriga externa kostnader (625 mkr) och kanslikostnader (443 mkr). Fördelningen per år framgår av diagram 4 på nästa sida. Utbetalningar av externt projektstöd sker i enlighet med uppgjorda utbetalningsplaner som reglerats i avtal med den mottagande parten.

DIAGRAM 2 MARKNADSVÄRDE PÅ STIFTELSENS TILLGÅNGAR SAMT BESLUTADE EJ UTBETALADE ANSLAG

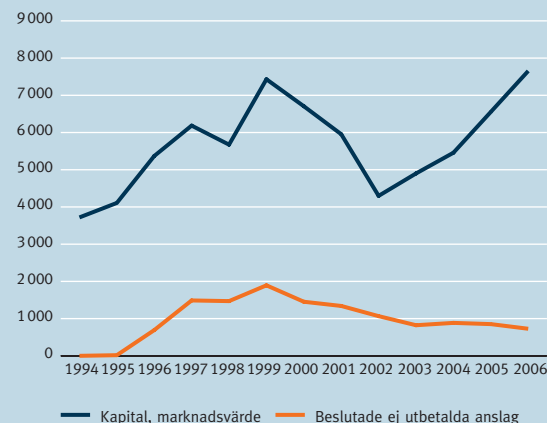
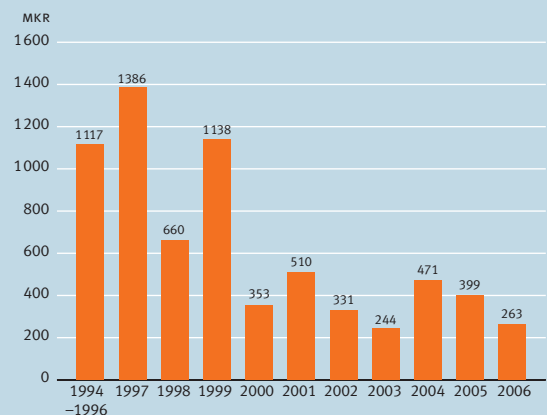

DIAGRAM 3 ÅTAGANDE INKL KANSLI OCH ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

Stiftelsens verksamhetsområden

I diagram 5 visas det beviljade stödet per verksamhetsområde under åren 1995–2006 (kanslikostnaderna har fördelats på respektive verksamhetsområde):

Verksamhetsområden enligt stadgarna

Forskning vid nya universitet och högskolor = HÖG

Kunskapsutbyte mellan näringsliv, högskola och forskningsinstitut = KUB

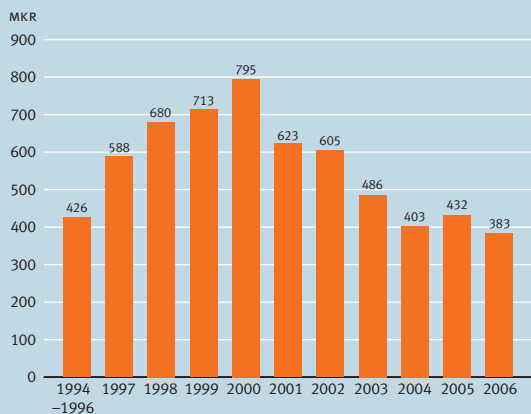
Omstrukturering av forskningsinstitut = FI

Främjande av IT-användning = IT

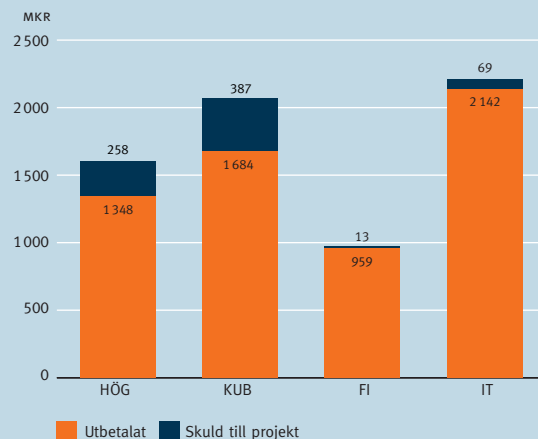
Verksamhet 2006

Beviljat stöd, utbetalat stöd samt projektanknutna kostnader under 2006 per verksamhetsområde framgår av diagram 6. Antalet beviljade projekt var 52. Kanslikostnader ingår inte. Förteckning över samtliga projekt återfinns i stiftelsens verksamhetsberättelse.

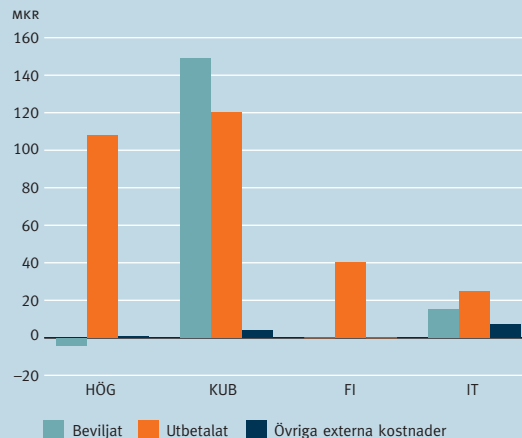
DIAGRAM 4 UTBETALAT TILL PROJEKT SAMT ÖVRIGA KOSTNADER/ÅR

DIAGRAM 5 BEVILJAT STÖD FÖRDELAT PÅ UTBETALAT OCH ÅTERSTÅENDE SKULD/VERKSAMHETSOMRÅDE 1995–2006

DIAGRAM 6 BEVILJAT STÖD, UTBETALAT STÖD SAMT ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER 2006

Kvarvarande kapital

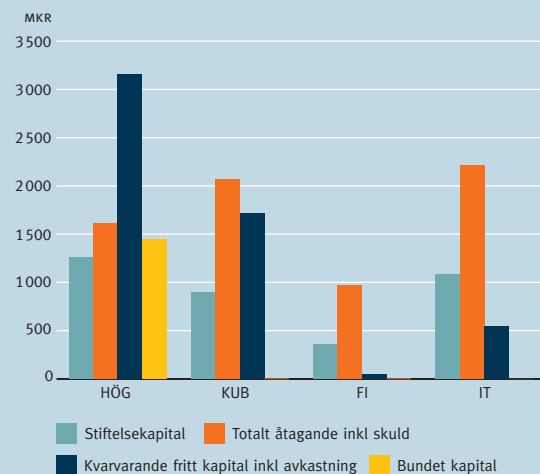
Det ursprungliga stiftelsekapitalet uppgick till cirka 3 597 mkr. Det fördelades enligt stiftelsens stadgar på fyra verksamhetsområden (se tabell nedan).

Efter tolv års verksamhet uppgår det kvarvarande kapitalet (skuld till projekten har avräknats) till 6 920 mkr (marknadsvärde) vilket fördelas på verksamhetsområdena enligt nedanstående tabell.

Avkastningen på kapitalet samt förändringen i marknadsvärdet på kapitalet har fördelats proportionellt mot återstående belopp efter utbetalningar inom respektive verksamhetsområde vid respektive årsskifte. Från och med 2005 belastas verksamhetsområdet FI (Forskningsinstitut) inte med någon del av kansli- och gemensamma kostnader.

Den goda utvecklingen av värdet på stiftelsens kapital sedan bildandet har medfört att betydande belopp, utöver vad stiftaren ursprungligen avsåg, har kunnat beviljas som projektstöd vilket framgår av diagram 7.

DIAGRAM 7 URSPRUNGLIGT KAPITAL 1994, TOTALT ÅTAGANDE INKL. SKULD OCH KVARVARANDE KAPITAL 2006-12-31

Verksamhetsområde	1994-08-01		2006-12-31 (2005-12-31)	
	% av ursprungligt kapital	Mkr ursprungligt kapital	Mkr kvarvarande kapital	
Forskning vid nya universitet och högskolor (HÖG)	35	1 259	1 451 bundet 3 157 fritt	(1 428) (2 278)
Kunskapsutbyte näringsliv, högskola och forskningsinstitut (KUB)	25	899	1 718	(1 483)
Omstrukturering forskningsinstitut (FI)	10	360	47	(31)
Främjande av IT-användning (IT)	30	1 079	547	(475)
Summa	100	3 597	6 920	(5 695)

Resultaträkning

Belopp i kr	Not	06-12-31	05-12-31
STIFTELSENS INTÄKTER			
Aktieutdelningar		174 327 558	153 148 496
Ränteintäkter		60 005 141	56 017 961
Resultat från avyttring av finansiella anläggningstillgångar	Not 1	391 004 980	164 592 283
		625 337 679	373 758 740
STIFTELSENS KOSTNADER			
Finansiella omkostnader		-995 452	-1 108 903
Administrationskostnader		-22 933 481	-15 565 279
Övriga externa kostnader	Not 2	-19 370 725	-33 556 161
Personalkostnader	Not 2	-39 026 217	-34 586 248
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	Not 3	-2 602 853	-1 280 442
Resultat från avyttring av materiella anläggningstillgångar		-824 049	-18 803
		-85 752 777	-86 115 836
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER			
Återföring av nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	Not 4	—	224 770 857
REDOVISAT ÅRSRESULTAT		539 584 902	512 413 761

Balansräkning

Belopp i kr	Not	06-12-31	05-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	Not 3	9 198 029	1 903 173
		9 198 029	1 903 173
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier och andelar	Not 4	4 107 574 723	4 249 476 718
Förlagsbevis		—	5 848 425
Andelar i intresseföretag	Not 5	408 522	408 522
		4 107 983 245	4 255 733 665
Summa anläggningstillgångar		4 117 181 274	4 257 636 838
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		7 401	187 272
Övriga kortfristiga fordringar		475 454	219 475
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 6	785 557	1 841 565
		1 268 412	2 248 313
<i>Likvida medel</i>			
Kassa och bank		644 818 842	255 164 978
		644 818 842	255 164 978
Summa omsättningstillgångar		646 087 254	257 413 290
SUMMA TILLGÅNGAR		4 763 268 528	4 515 050 128

Belopp i kr	Not	06-12-31	05-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Stiftarkapital	Not 7	1 451 102 683	1 427 646 322
		1 451 102 683	1 427 646 322
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserade medel	Not 7	2 027 954 575	1 711 474 269
Årets resultat		539 584 902	512 413 761
		2 567 539 477	2 223 888 030
Summa eget kapital		4 018 642 160	3 651 534 352
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		6 254 362	7 862 696
Beslutade, ej utbetalda anslag		726 781 310	851 428 331
Övriga skulder		908 377	1 050 841
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 8	10 682 319	3 173 908
		744 626 368	863 515 776
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 763 268 528	4 515 050 128
STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARFÖRBINDELSER			
Ställda säkerheter		inga	inga
Ansvarsförbindelser	Not 9	inga	2 000 000

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kr om inget annat anges.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Redovisning av resultat och beslutade anslag sker i enlighet med Bokföringsnämndens uttalande (BFN U 95:3) om redovisning i avkastningsstiftelser.

P.g.a byte av redovisningsprincip 2005, för att följa praxis i stiftelser, redovisas egna initierade projekt under rubriken Övriga externa kostnader.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Beslutade ej utbetalade anslag redovisas som kortfristiga skulder.

Finansiella anläggningstillgångar har värderats enligt portföljmetoden.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd.

Nedskrivning sker vid bedömd bestående värdenedgång.

NOT 1 RESULTAT FRÅN AVYTTRING AV FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	06-12-31	05-12-31
Vinst vid avyttring	434 778 746	285 558 950
Förlust vid avyttring	-43 773 766	-120 966 666
	391 004 980	164 592 283

NOT 2 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

	06-12-31	05-12-31
Ledamöter i styrelsen	9	9
Varav män	56%	56%
Stiftelsens ledning	3	7
Varav män	33%	0%
Medelantalet anställda (omräknat till heltidsanställda)	38	41
Varav män	35%	27%
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		
Styrelse och vd	1 641 401	1 503 827
Övriga anställda	22 024 930	22 111 838
Summa	23 666 331	23 615 665
Sociala kostnader	14 643 132	14 725 310
(varav pensionskostnader)	(5 702 643)	(5 648 492)

Av stiftelsens pensionskostnader avser 977 508 kr (f.å. 836 940) verkställande direktören.

Löner och ersättningar avser endast personal i Sverige. I löner, andra ersättningar och sociala kostnader ingår löner m.m. till projektanställd personal och arvoden till ej anställda personer med totalt 447 tkr. (f.å. 5.759 tkr.) Beloppet ingår i Övriga externa kostnader.

I anställningsavtalet med vd har överenskommit att om KK-stiftelsen säger upp anställningsavtalet har vd rätt till avgångsvederlag.

Avgångsvederlaget löper under en tid av 12 månader med avräkning för vad vd tjänar i annan verksamhet.

Upplysningar om sjukfrånvaro

	2006-01-01 – 2006-12-31		2005-01-01 – 2005-12-31	
	% av arbetstid	Varav >60 dgr	% av arbetstid	Varav >60 dgr
< 30 år	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kvinnor	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Män	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
30–49 år	2,16%	0,18%	5,22%	3,39%
Kvinnor	2,15%	0,24%	6,16%	4,15%
Män	2,19%	0,00%	0,99%	0,00%
>49 år	0,96%	0,00%	1,46%	0,00%
Kvinnor	1,41%	0,00%	2,17%	0,00%
Män	0,42%	0,00%	0,32%	0,00%
Totalt	1,60%	0,10%	3,50%	1,85%
Kvinnor	1,86%	0,15%	4,62%	2,55%
Män	1,13%	0,00%	0,56%	0,00%

Total sjukfrånvaro anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

NOT 3 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	06-12-31	05-12-31
Följande avskrivningstider tillämpas:		
Datorer	2 år, 3 år och 5 år	
Inventarier	5 år	
Föbättringsutgift på annans fastighet	10 år	
Datorer och inventarier		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	9 491 102	9 665 136
Nyanskaffningar	10 856 242	748 582
Avyttringar och utrangeringar	-3 815 073	-922 616
	16 532 271	9 491 102
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-7 587 929	-7 211 300
Avyttringar och utrangeringar	2 856 540	903 813
Årets avskrivning enligt plan	-2 602 853	-1 280 442
	-7 334 242	-7 587 929
Planenligt restvärde vid årets slut	9 198 029	1 903 173
I årets nyanskaffningar ingår förbättringsutgift på annans fastighet med 5 359 832 kr.		
Projektanknutna datorer och inventarier		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början och slut	782 177	782 177
Nyanskaffningar	—	—
Avyttringar och utrangeringar	—	—
	782 177	782 177
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-782 177	-779 144
Årets avskrivning enligt plan	—	-3 033
	-782 177	-782 177
Planenligt restvärde vid årets slut	—	—
Avskrivningar på projektanknutna datorer ingår i Övriga externa kostnader		
Summa planenligt restvärde vid årets slut	9 198 029	1 903 173

NOT 4 AKTIER OCH ANDELAR

	06-12-31	05-12-31
Aktieinnehav	Bokfört värde	Bokfört värde
Vid årets början	3 137 402 697	3 505 261 823
Årets köp	424 053 403	282 443 243
Årets försäljningar	-565 955 398	-650 302 369
Vid årets slut	2 995 500 702	3 137 402 697
Nedskrivning		
Vid årets början	—	-224 769 138
Årets återföringar	—	5 134 052
Årets försäljningar	—	219 635 086
Vid årets slut	—	—
Bokfört värde	2 995 500 702	3 137 402 697
Marknadsvärde	5 928 296 625	5 161 368 750
Innehav räntekonsortium		
Vid årets början	1 112 074 021	917 242 895
Årets köp	—	194 831 126
Vid årets slut	1 112 074 021	1 112 074 021
Bokfört värde	1 112 074 021	1 112 074 021
Marknadsvärde	1 093 387 157	1 123 565 522
Summa aktier och andelar bokfört värde	4 107 574 723	4 249 476 719
Summa aktier och andelar marknadsvärde	7 021 683 782	6 284 934 272

NOT 5 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

			06-12-31	06-12-31
	Andel	Antal	Nominellt värde	Bokfört värde
IRECO Holding AB	45%	2 250	225 000	408 521
Org nr. 556179-8520				
Säte i Stockholm				
AHA Sweden AB *	100%		1	1
Org nr. 556631-7623				
Säte i Stockholm				
Summa andelar			225 001	408 522

* Vilande bolag till 1:- under likvidation varför detta ej redovisas som dotterbolag

NOT 6 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	06-12-31	05-12-31
Förskottsbetald hyra	108 695	1 355 786
Upplupna inkomsträntor	3 725	16 036
Övriga förutbetalda kostnader	673 137	469 744
Summa	785 557	1 841 566

NOT 7 EGET KAPITAL

	Stiftarkapital bundet	Balanserade medel	Beslutade projektmedel	Årets resultat
Vid årets början	1 427 646 322	2 023 563 548	-312 089 279	512 413 761
Värdesäkring bundet eget kapital	23 456 361	-23 456 361		
Omföring balanserat resultat		200 324 482	312 089 279	-512 413 761
Årets beslutade anslag			-172 477 095	
Årets resultat			—	539 584 902
Vid årets slut	1 451 102 683	2 200 431 669	-172 477 095	539 584 902

NOT 8 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	06-12-31	05-12-31
Upplupen semesterskuld	1 187 290	1 227 444
Sociala avgifter	1 115 552	1 258 000
Särskild löneskatt	64 756	143 393
Fondväggar	675 000	—
Investeringsmoms	5 359 832	—
Fondförvaltningsavgift	356 049	356 989
Värde och transaktionsavgifter	—	130 176
Upplupen revisionskostnad	65 625	53 124
Hyresskuld	1 654 750	—
Förvaltningsmoms	45 833	—
Övriga upplupna kostnader	157 632	4 782
Summa	10 682 319	3 173 908

NOT 9 ANSVARFÖRBINDELSER

	06-12-31	05-12-31
Betalningsutfästelse för stiftelsens dotterbolag AHA Sweden AB, 556631-7623 skulder.	—	2 000 000

Stockholm den 30 mars 2007

Olof Johansson
Ordförande

Lennart Lübeck
Vice ordförande

Birgitta Frejhagen

Thomas Kaiserfeld

Ulf Mannervik

Clas Wahlbin

Irene Wennemo

Majléne Westerlund Panke

Madeleine Cæsar
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

*Till styrelsen i Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling
Org.nr 802400-4213*

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling för år 2006. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat

årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamot och verkställande direktören är ersättningskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om ledamoten eller verkställande direktör på annat sätt handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Stockholm den 10 april 2007

Jan-Erik Söderhielm
Auktoriserad revisor

Staffan Nyström
Auktoriserad revisor
Av Riksrevisionen utsedd revisor

Anders Forsberg

Grafisk formgivning: Sirje Papp AB

Tryck : Ekotryck Redners, 2007

KK-stiftelsens arbetar för att stärka Sveriges konkurrenskraft genom stöd till forskning vid de nya högskolorna och kompetenshöjande insatser för näringslivet. Stiftelsen främjar också IT-utvecklingen inom svensk skola och arbetar för att höja vårdkvaliteten och effektivisera hälso- och sjukvården med hjälp av IT.

STIFTELSEN FÖR KUNSKAPS- OCH KOMPETENSUTVECKLING
ARBETAR FÖR ATT STÄRKA SVERIGES KONKURRENSKRAFT

Box 3222, 103 64 Stockholm, 08-56 64 81 00, info@kks.se, www.kks.se